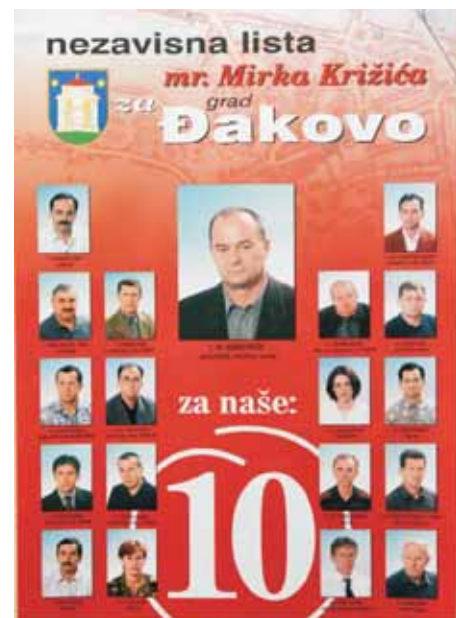

Popis dijela izloženih plakata

IZBORI 1990. g.

- Savez komunista Hrvatske – stranka demokratskih promjena, 69 x 48 cm
- Stranka zelenih - Poštuj prirodu da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji, 29,5 x 20,5 cm
- Stranka zelenih - Podržavat ćemo svaku akciju spašavanja i obnavljanja prirode, 29,5 x 20,5 cm
- Koalicija narodnog sporazuma, 67 x 98 cm
- Koalicija narodnog sporazuma – odvjetnik Mirko Predrijevac, 70 x 50 cm
- Koalicija narodnog sporazuma – ecc. Luka Budić, 70 x 50 cm
- Koalicija narodnog sporazuma – prof. Ivica Šutalo, 70 x 50 cm
- Hrvatska demokratska zajednica – Kandidati za Sabor Hrvatske, 50 x 70 cm
- Hrvatska demokratska zajednica – Kandidati SO Đakovo

REFERENDUM 1991. g.

- Referendum za Hrvatsku, 47 x 33,5 cm
- Hrvatska demokratska zajednica – Zna se, 95 x 52 cm

IZBORI 1993. g.

- Stranka demokratskih promjena – Za dobrobit naše županije, 50 x 70 cm
- Hrvatska seljačka stranka – Za županijsku skupštinu, 70 x 50 cm
- Hrvatska seljačka stranka – Za Gradsko vijeće grada Đakova, 70 x 50 cm
- Hrvatska demokratska zajednica - Hrvatska vojska na hrvatske granice, 69 x 50 cm
- Hrvatska demokratska zajednica - Hrvatska vojska na hrvatske granice, 69,5 x 50 cm
- Hrvatska demokratska zajednica – Povratak domu, 30 x 30 cm
- Hrvatska seljačka stranka – Kandidati HSS-a za Gradsko vijeće, 68 x 48 cm
- Socijalistički savez / Savez socijalista – Hrvatska je zaslužila malo sreće, 30 x 21 cm
- Hrvatska socijalno liberalna stranka – HSL je vaš glas, 34 x 47 cm
- Hrvatska stranka prava – Županijska vijeće Osječko-baranjske županije, 45 x 32 cm
- Hrvatska demokratska stranka – Glasajmo za „HDS“

IZBORI 1997. g.

- Zdravko Rajčić – Nezavisni kandidat za Gradsko vijeće grada Đakova, 29 x 21 cm
- Hrvatska socijalno liberalna stranka – HSL, 42 x 30 cm
- Hrvatska socijalno liberalna stranka – Dyacro? Plinifikacija? PIK?, 42 x 30 cm
- Hrvatska stranka prava / Udruga hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata – Povjerenje onima koji ga zaslužuju, 70 x 50 cm

IZBORI 2001. g.

- Hrvatska socijalno liberalna stranka – Za novi uzlet Đakova, 50 x 70 cm
- Hrvatska seljačka stranka – Za život i čovjeka, 43 x 64 cm
- Hrvatska seljačka stranka – Za život i čovjeka, 63 x 42 cm
- Hrvatski demokršćani – Ili jesmo ili nismo, 70 x 50 cm
- Demokratski centar – Glasujte za listu DC-a!, 45 x 67,5 cm
- Hrvatska demokratska zajednica – Doživjeli ste promjene. Možete li preživjeti?, 34 x 50 cm
- Hrvatska demokratska zajednica – Lista za Gradsko vijeće Đakova, 48 x 68 cm
- Nezavisna lista mr. Mirka Križića – Za naše, 63 x 43 cm
- Hrvatska pučka stranka – 2001., 42 x 60 cm
- Hrvatska narodna stranka – Đakovo može bolje, 48 x 68 cm
- Hrvatska narodna stranka – Đakovo zaslužuje i može bolje, 34 x 50 cm
- Socijaldemokratska partija – Đakovo je naš i vaš izbor, 70 x 48 cm
- Socijaldemokratska partija – Idemo dalje pouzdano i odgovorno!, 48 x 68 cm

* Svi plakati su u vlasništvu Muzeja Đakovštine i Valentina Markovčića (Društvo ljubitelja starina)

Nakladnik: Muzej Đakovštine / Društvo ljubitelja starina
 Za nakladnika: Borislav Bijelić / Valentin Markovčić
 Autor izložbe: Borislav Bijelić
 Autor teksta: Borislav Bijelić
 Lektor: Hrvoje Miletić
 Tisak: Hardy, Đakovo
 Naklada: 150 komada
 ISBN: 978-953-7128-62-3

Lokalni izbori u Đakovu 1990. - 2001. godine

plakati i leci

Lokalni izbori u Đakovu 1990. - 2001. godine plakati i leci

Izložba koju ovom prilikom dajemo na uvid građanima Đakova, ali i svim drugim posjetiteljima našeg Muzeja, zajednički je projekt Muzeja Đakovštine i Društva ljubitelja starina kojim predstavljamo izbor plakata i letaka sa lokalnih izbora održanih u Đakovu tijekom zadnje dekade prošlog stoljeća, od 1990. do zaključno 2001. godine. Njome ujedeno najavljujemo i nadolazeće lokalne izbore predviđene za svibanj mjesec tekuće godine. Razloga zašto smo se opredijelili baš za lokalne izbore održane u spomenutom vremenskom intervalu, a ne možda i one novijeg datuma, ima više, a navest ću samo dva. Kako je riječ o muzejskoj izložbi čini se logičnim da kao muzealci i ljubitelji starina preferiramo ono što je starije. To radimo svjesno jer je prošlost, i to što starija, dio povijesti koji bi po definiciji trebao biti predmetom našeg interesa. Suvremeno, za koje smo također zainteresirani, u ovom slučaju svjesno prepuštamo osobama drugačijih afiniteta. Drugi razlog leži u činjenici što ne raspolažemo s dovoljno velikim izložbenim prostorom unutar kojega bi, čak da smo to i željeli, mogli izložiti i građu s preostalih lokalnih izbora.

Motivi za postavljanje izložbe nametnuli su se sami po sebi. Naime, kako se u svibnju mjesecu ove godine održavaju lokalni izbori, učinilo nam se primjerenim da građanima ponudimo dio promidžbenog materijala korištenog na lokalnim izborima održanim devedesetih godina i na taj način ih podsjetimo na političke stranke, pojedince i slogane u to vrijeme korištene. Cilj nam, dakako, nije bio preferirati pojedine stranke, niti svjetonazore, već ponuditi što je moguće raznovrsniju građu koja nam je stajala na raspolaganju. A ona niti je bila naročito velika, niti je u odnosu prema sudionicima izbora bila ravnomjerno raspodijeljena. Naime, veće i financijski bolje stojeće stranke i pojedinci tiskali su više izbornog materijala od svojih političkih suparnika kojima njihova materijalna situacija nije omogućavala željen način promocije. Ta činjenica očitovala se na izložbi u pogledu slabije, ili čak nikakve zastupljenosti manjih stranaka.

Bez obzira što izložbi nismo pristupili preveć ambiciozno, bilo bi nekorektno reći da od nje ništa i ne očekujemo. Očekujemo barem to da njome aktualiziramo nadolazeće lokalne izbore, odnosno da građane još jednom podsjetimo da je njihovo pravo da na te izbore izađu i svojim glasom podrže kandidate za koje misle da će najbolje odgovoriti na društvene izazove s kojima smo trenutno suočeni. Ako bi se sadašnji politički aktivisti prepoznali na izloženim plakatima iz devedesetih godina i primijetili kako smo kao ljudi biološki potrošni, a socijalno zamjenjivi, te iz toga izvukli kvalitetne zaključke, mišljenja sam da bi se uloženi trud oko postavljanja izložbe višestruko isplatio.

Što se pak tiče standarda vezanih za izradu pojedinih plakata, a o plakatima je tu uglavnom riječ, svakako treba istaknuti da su oni tijekom promatranih dvadesetak godina, u tehničkom smislu, bivali sve bolji i bolji. O njihovoj potencijalno artistskoj dimenziji ne može biti niti govora. U glavnom se radilo o nepretencioznim plakatima sa individualnim ili grupnim portretima pojedinih izbornih kandidata. Spomenuti plakati, kao i posebno tiskani politički slogani, bili su jednostavni, ponekad i banalni, a funkcionalno najbolji među njima bili su oni koji su uspijevali korespondirati sa dijelovima javnog mnijenja kojima su zapravo i bili upućeni.

Prvi lokalni višestranački izbori u Republici Hrvatskoj održani su tijekom travnja i svibnja mjeseca 1990. godine, istovremeno sa, isto tako,

prvim višestranačkim izborima za Sabor. Lokalna samouprava na tim izborima još uvijek nije bila institucionalno korigirana, već je zadržala svoj prvobitni institucionalni okvir u kojemu su glavna predstavnička tijela bila Skupštine općina. Skupštine općina - sastavljene od Vijeća udruženog rada, Društveno-političkog vijeća i Vijeća mjesnih zajednica - birala su svoja Izvršna vijeća... Iako su spomenuti izbori održani u vrijeme kada je Hrvatska još bila u sastavu SFR Jugoslavije, njihov značaj za sve ono što će se kasnije događati na planu osamostaljenja Hrvatske bio je od neprocjenjivog značaja. Naime, bili su to izbori na kojima su, kako na republičkoj, tako uglavnom i na lokalnim razinama, pobijedile snage koje će trasirati samostalnost Hrvatske. Na tom planu referendum o samostalnosti Hrvatske zauzimao je svakako posebno mjesto. Upravo iz tih razloga smatrali smo opravdanim u okviru ove izložbe ponuditi i plakate koji su se tada pojavili na ulicama Đakova, a koje smo prikupili i sačuvali u uvjerenju kako će i oni jednoga dana biti pouzdani svjedoci o vremenu i prilikama u kojima su nastajali.

Izbori iz veljače 1993. godine bili su prvi lokalni i regionalni izbori koji su održani u samostalnoj i međunarodno priznatoj Republici Hrvatskoj, i to po novom upravnom ustroju u kojemu su građani birali svoje predstavnike u općinska i gradska vijeća, odnosno županijske skupštine. Bile su to promjene od suštinskog značaja za funkcioniranje lokalnih zajednica. Sljedeći lokalni izbori održani 1997. i 2001. godine provedeni su po u glavnom istom modelu.

Borislav Bijelić

